Evropa se nesmí stát obětí Erdoganova vydírání!

- CZ24 News | 11. března 2020

- Turecko by se chtělo dočkat pokroku v rozhovorech o přijetí za řádného člena EU… Kromě toho by Erdoğan také byl hrozně rád, kdyby Západ konečně přimhouřil oči nad obrovským demokratickým deficitem jeho režimu a pomohl Turecku posílit jeho vliv nad řeckými ostrovy u tureckého pobřeží a uznal jeho nároky na naleziště zemního plynu ve východním Středomoří.
- Erdoğan potřeboval najít nějakého protivníka, na kterého by zaútočil a obrátil tak hněv Turků proti někomu jinému. A nejlepším cílem je EU, na kterou se většina Turků dívá jak s obdivem, tak s nenávistí. Otevření tureckých hranic a nový pokus zaplavit Evropu migranty zajisté většinu Turků potěší…
- Pokud si Evropa chce udržet svou svobodu a svrchovanost, tak se musí bránit. Musí odmítnout přijmout Erdoğanovy rukojmí… Pokud by první skupiny tohoto mini-exodu z Turecka čelily efektivní blokádě místo srdečného vítání místních obyvatel, potenciální migranti by byli od této nebezpečné cesty odrazeni. Bez pomoci EU toho může Řecko udělat jen málo…

Turecký islamistický autokrat, prezident Recep Tayyip Erdoğan, již několikrát Evropě vyhrožoval, že *"jí pošle miliony uprchlíků"*. Turecko by se chtělo dočkat pokroku v rozhovorech o přijetí za řádného člena Evropské unie. V současné době se tato jednání ale úplně zasekla. Erdogan by také rád viděl, aby Západ – to znamená EU, Spojené státy a celé NATO – podpořil jeho sen rozšířit Turecko do severozápadní Sýrie.

Vzhledem k tomu, že nedávno byli v Sýrii v důsledku přímého ruského zásahu zabiti turečtí vojáci, je pravděpodobné, že podpora, kterou Erdoğan hledá, přímo i nepřímo, je *"podpora spojence a člena NATO proti ruské agresi."* Kromě toho by Erdoğan také byl hrozně rád, kdyby Západ konečně přimhouřil oči nad obrovským demokratickým deficitem jeho režimu a pomohl Turecku posílit jeho vliv nad řeckými ostrovy u tureckého pobřeží a uznal jeho nároky na naleziště zemního plynu ve východním Středomoří.

27. února 2020 stiskla turecká vláda červené tlačítko, a splnila svou hrozbu: Miliony migrantů se nyní mohou dát na cestu do Evropy. Turecké hraniční brány jsou otevřené.

Proč se Erdoğan rozhodl využít tuto *"atomovou alternativu"* ve svých hluboce problematických vztazích s Evropskou unií? Zdá se – jakkoliv je to bizarní – že se Erdoğan rozhodl potrestat EU, protože je naštvaný na… Rusko.

Když 27. února 2020 zabily syrské jednotky, podporované ruským letectvem, 34 tureckých vojáků v oblasti Idlibu v severozápadní Sýrii, vyvolala tato událost šokové vlny napříč tureckou veřejností. Veřejná debata v Turecku se již nějaký čas dělí na prudce nacionalistickou rétoriku, která podporuje *"hrdinskou misi"* tureckých jednotek v Sýrii na jedné straně, a racionální pochybnosti o tom, zda je moudré čelit Sýrii a Rusku – a Íránu – v nekonečné syrské válce na straně druhé. Rozhodně také existují obavy, že rakve zahalené tureckou vlajkou by mohly vyvolat veřejné nepokoje a způsobit další pokles Erdoğanovy popularity.

Turecko si nemůže dovolit otevřenou konfrontaci s Ruskem. V listopadu 2015 se Turecko naposledy pokusilo potrestat Rusko, které uvalilo na turecké firmy sankce poté, co Turecko sestřelilo ruský letoun, a tento krok téměř způsobil Erdoğanův pád. Byla to vzácná ukázka pokání, když se Erdoğan omlouval ruskému prezidentovi Vladimirovi Putinovi za to, že Turecko sestřelilo ruský

stíhací bombardér Su-24 v syrském vzdušném prostoru.

Následoval sňatek z rozumu: Nepřátelé z období studené války se stali *"strategickými partnery"* a tato aliance byla zpečetěná nákupem ruského systému protivzdušné obrany S-400 navzdory tureckému závazku nakupovat své vojenské vybavení u svých spojenců v NATO. Od krize vyvolané sestřelením letounu Su-24 je Rusko pro Erdoğana *"nedotknutelné"*.

Erdoğan, zahnaný rozhněvanou tureckou veřejností po ztrátě 34 vojáků do kouta, potřeboval najít nějakého protivníka, na kterého by zaútočil a obrátil tak hněv Turků proti někomu jinému. A nejlepším cílem je EU, na kterou se většina Turků dívá jak s obdivem, tak s nenávistí. Otevření tureckých hranic a nový pokus zaplavit Evropu migranty zajisté většinu Turků potěší, protože se jim již dávno zajídá život s 3,6 milionu syrských uprchlíků. Erdoğanovi to navíc umožnilo ukázat Evropě, zač je toho loket a to šovinistická turecká psychika miluje. Zdá se, že turecké masy jsou nadšené vždy, když se jejich vůdci uchýlí k nepřátelské a povýšené rétorice vůči Evropanům.

Ozvěna Erdoğanova postoje *"Naštvala nás Sýrie, ale strefujeme se do Evropy,"* je všudypřítomná. Mluvčí tureckého ministerstva zahraničí Hamdi Aksoy v tomto duchu varoval západní země, včetně EU, že pokud se situace v Idlibu zhorší, bude vlna uprchlíků a migrantů pokračovat. Jinými slovy, pokud nám v Idlibu nepomůžete, zařídíme vám ještě více uprchlíků u vašich dveří. Askoy řekl: *"Někteří azylanti a migranti v naší zemi, kteří se obávají budoucího vývoje, se začali přesouvat k našim západním hranicím. Pokud se situace zhorší, toto riziko se bude dále zvyšovat."*

Ömer Çelik, mluvčí Erdoğanovy vládnoucí strany, souhlasí: *"Není v tureckých silách již uprchlíky dál zadržovat."*

Desítky tisíc těchto migrantů (a to nejen Syřanů) byly zdarma přepraveny autobusem z Istanbulu k tureckým hranicím s Bulharskem a Řeckem.

Turecký ministr vnitra Süleyman Soylu se 1. března 2020 holedbal, že za tři dny překročilo hranice do Evropy přes 100 000 uprchlíků, ale zdá se, že jeho prohlášení bylo spíš propagandou než faktem. Vývoj v posledních dnech připomíná spíše mediální divadlo než skutečnou, dobře naplánovanou kampaň na přemístění stovek tisíc migrantů do Evropy. (V roce 2015, kdy byla migrační krize na svém vrcholu, vyloďovalo se v Řecku průměrně 10 000 lidí denně.)

Krátce poté, co Erdoğan oznámil svůj plán turecké hranice otevřít, Řecko své pozemní a námořní hranice s Tureckem uzavřelo. Na hraničním přechodu jsou stovky migrantů ve skutečně tragické situaci: čelí zde ostnatému drátu a kouřovým granátům. Někteří migranti, kteří uvízli v zemi nikoho mezi Tureckem a Řeckem, se pokusili kouři uniknout a vrátit se na tureckou stranu, ale turečtí policisté je nahnali zpět k řecké hranici.

Mezitím Řecko uvedlo, že jeho bezpečnostní složky zabránily na pozemním hraničním přechodu 7 000 migrantů ve vstupu na řecké území. *"Řecká vláda udělá vše, co bude potřeba v zájmu ochrany svého území a ochrany evropských hranic,"* oznámil mluvčí vlády Stelios Petsas. Vláda v Aténách pak poslala na hraniční přechod další vojenské jednotky. O víkendu 28. února 2020 bylo 52 lodí řeckého námořnictva nasazeno na ochranu řeckých ostrovů poblíž Turecka. 1. března 2020 se zuřiví migranti střetli s řeckou pořádkovou policií, která na ně vypálila granáty se slzným plynem. Někteří migranti se snažili vynutit si cestu do Řecka násilím, házeli na policisty kamení a vyhrožovali jim kovovými tyčemi.

Situace na Egejských ostrovech u pobřeží Turecka se zdá být klidnější. Řecká policie uvedla, že během několika hodin přistálo na ostrovech Lesbos, Chios a Samos nejméně 500 lidí. Na Lesbosu zabránili místní obyvatelé jednomu člunu plnému migrantů přistát.

Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex) se mezitím nechala slyšet, že je na vysokém stupni pohotovosti a že poskytuje Řecku mimořádnou podporu. *"… zvýšili jsme úroveň pohotovosti pro všechny hranice s Tureckem na nejvyšší stupeň,"* řekla mluvčí Frontexu. *"Od Řecka jsme obdrželi žádost o další podporu a již jsme podnikli kroky k přesměrování technického vybavení a dalšího personálu do Řecka."*

Pokud si Evropa chce udržet svou svobodu a svrchovanost, tak se musí bránit. Musí odmítnout přijmout Erdoğanovy rukojmí. Zajištění námořních hranic v Egejském moři je velmi obtížný a nákladný úkol, ale vojensky nemožný není. Pokud by první skupiny tohoto mini-exodu z Turecka čelily efektivní blokádě místo srdečného vítání ze strany místních obyvatel, potenciální migranti by byli od této nebezpečné cesty odrazeni.

Bez pomoci EU toho může Řecko udělat jen málo: Řecko má 1 % obyvatel EU, ale zpracovává 11 % všech žádostí o azyl. Hlavouni EU by měly urychleně jednat, aby pomohly Řecku a Bulharsku uzavřít své hranice s Tureckem – financováním programů zabezpečení hranic, vysláním dalšího hlídkového personálu a technických zařízení pro zajištění hranice mezi Tureckem a Evropou.

Burak Bekdil je jeden z předních tureckých novinářů, nedávno vyhozený po 29 letech z předních tureckých novin.